Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0410U003287

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-05-2010

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Расевич Володимир Валентинович
2. Rasevych Volodymyr Valentinovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-04-2010

Спеціальність за освітою: 2019

Місце роботи здобувача: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: 01601, Київ-01, вул. Терещенківська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.24

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: 01601, Київ-01, вул. Терещенківська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.17

Тема дисертації:

1. Еколого-ценотичні особливості популяцій видів роду Daphne L. у природній флорі України

2. Coeno-ecological peculiarities of populations of genus Daphne L. species of the natural flora of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена екологічній оцінці сучасного стану популяцій видів роду Daphne на території України. Встановлена динаміка, консортивні зв'язки, специфіка поширення та провідні екологічні фактори, що є лімітуючими у розповсюдженні цих видів. Основними лімітуючими факторами у поширенні D. sophia і D. taurica є вміст карбонатів у ґрунті, освітленість та міжвидова конкуренція, для D. laureola - карбонатофільність у поєднанні з термофільністю, високим рівнем вологості та фрагментованості ґрунту. Специфіка поширення D. cneorum, окрім рівня карбонатів, пояснюється низькою конкурентною спроможністю виду, а розповсюдження D. mezereum на схід - збільшенням континентальності клімату. З'ясовано, що всі види роду Daphne мають вузькі екологічні амплітуди за провідними екологічними факторами. Досліджувані види мають також досить вузьку ценотичну амплітуду, вони поширюються в межах восьми класів різних типів рослинності. Виявлено, що у більшості випадків види займають подібні екологічні ніші у просторі провідних екологічних факторів, окрім випадку із таксономічно близькими D. sophia та D.

taurica. Встановлено, що чисельність, вікова та віталітетна структури, а також динамічні процеси в популяціях видів значною мірою залежать від ряду антропогенних чинників довкілля.

2. The dissertation is devoted to coeno-ecological characteristics of D. cneorum L., D. mezereum L., D. laureola L., D. Sophia Kalen. and D taurica Kotov populations within Ukrainian terrain. The complex coeno-ecological investigation of populations of genus Daphne species in the natural flora of Ukraine was carried out. It includes the evaluation of population dynamic, consortic connections and indexes of main ecological factors. The species are exposed to various coenotic conditions within eight different vegetation classes: Querco-Fagetea, Quercetea robori-petraea, Quercetea pubescenti-petraea, Vaccinio-Piceetea, Erico-Pinetea, Rhamno-Prunetea, Festuco-Brometea and Heliantemo-Thymetea. It was found out that D. mezereum and Daphne laureola have the highest competition success, Daphne sophia and Daphne taurica - the lowest competition success, and D. cneorum is between. D. cneorum occurs in communities of three vegetation classes in Ukraine: Quercetea robori-petraeae, Vaccinio-Piceetea and Festuco-Brometea. On the most ordination plots of leading ecological factors the communities of the Festuco-Brometea class with D. cneorum are separated from communities of other two classes, which, from their side, have no significant difference of their ecospaces. On the basis of quantity dynamic analysis of D. cneorum populations, we admitted their negative progress trends in response to increase of boreal species participation, pasture and recreation influences. The increase of quantity is revealed in slightly broken semi-natural coenoses. The study of D. cneorum showed up the highest density of parcels of 0,35 shrubs/m2 in the forest coenoses. On the whole, the peaks of quantity in D. cneorum populations appear on young and middle reproductive stages. The vitality structure analysis have allowed us to reveal the equilibrium and depressed types of coenotic populations of D. cneorum. D. mezereum has evading population strategy and middle and high population activity in west and south-west regions of Ukraine. Equilibrium coenotic populations, in which an excess age spectrum prevails, are marked in Carpathians. D. mezereum coenotic populations of the plain part of Ukraine, except Volhynia region, give peaks in reproductive spectrum; the reason for this is pasture digression. Vitality level of D. mezereum plants goes down with increase of altitude. D. mezereum occurs in the communities of Vaccinio-Piceetea, Querco-Fagetea, Alnetea glutinosae classes and is very rare in communities of Rhamno-Prunetea class. D. sophia coenotic populations occur in ecotone communities. These communities belong to five vegetation classes (Rhamno-Prunetea, Erico-Pinetea, Festuco-Brometea, Querco-Fagetea, Helianthemo-Thymetea). Ecological and coenotical optimum of this species is within the derivative communities of Rhamno-Prunetea class. D. sophia is a stenotopic species with evading strategy and assemble distribution of plants in coenosis. The dynamics of one coenotic population quantity of this species has shown positive tendencies in its development for the last 40 years, but for the period from 2000 to 2006 there was certain decrease of quantity from 200 to 175 shrubs. From 1968 D. taurica natural habitats have considerably declined and now have only three coenotic populations, one of which consists of two subpopulations. It has two peaks of quantity on virginal and middle reproductive stages along with low general quantity and high density of 9,2 shrubs/m2 in 2005. On the basis of synphytoindication method it was found out that econiches of taxonomicaly similar D. sophia and D. taurica have also similar indexes of leading ecological factors. D. laureola is kenophyt and spreads on the South bank of Crimea within the narrow strip from Mukholatka town to Botanichny town and occurs within the limits of two vegetation classes. The age spectrums of species are incomplete due to few young and old reproductive individuals. It indicates the big biotic potential from one side, and from other - weak seed regrowth. Vitality analysis of D. laureola populations of South bank of Crimea and Atlas mountains (Morocco) showed that vitality goes down mainly in populations under recreation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідух Яків Петрович

2. Diduch Yakov Petrovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заіменко Наталія Василівна

2. Заіменко Наталія Василівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перегрим Микита Миколайович

2. Перегрим Микита Миколайович

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Таран Наталія Юріївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Таран Наталія Юріївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.